

Motion till riksdagen

1988/89:So431

av Sten Andersson i Malmö (m)

Villkoren för eutanasi inom sjukvården

Fängelsestraffkommittén har förlidet år avlämnat ett betänkande, "Frihet från ansvar" (SOU 1988:7). I detta betänkande framhålles bl.a. "en rad fall som inte skall utgöra brott fastän de uppfyller rekvisiten enligt brottsbeskrivningen."

En enig kommitté uttalar att detta bör gälla också i fall av dödande på egen begäran. Självfallet avser man exceptionella fall där särskilda skäl föreligger. Man framhåller vidare att "det skulle vara uppenbart stötande för den allmänna rättskänslan att i sådant fall utdöma straff som vanligt." Utredningen anför därtill att denna uppfattning redan kommit till uttryck i departementschefens uttalande i brottsbalkspropositionen 1962.

Kommittén anser att det måste finnas en möjlighet för domstolarna att i vissa fall underlåta att straffa den som med samtycke tagit annans liv. "Enligt vår uppfattning skulle en annan ordning vara orimlig", säger kommittén.

Betänkandet "Frihet från ansvar" berör i avsevärd grad frågan om dödshjälp/eutanasi (=god död). Kommittén är emellertid väl medveten om att dess uppgift enbart gäller att undersöka en eventuell påföljdseftergift gällande gärningsmannen. Dödshjälpen omfattar ett större komplex av frågor. För den skull förordar också kommittén att man i annat sammanhang förutsättningslöst ser över frågan om "rätten till vår död".

Huvudfrågan måste därvid bli huruvida en person skall ha rätt att i livets slutskede genom sjukvårdens försorg få hjälp att dö när livet blivit enbart en plågsam börda. Det måste förefalla orimligt att personen i sådant läge inte skulle ha rätt till sin egen död och därför heller inte bli bönhörd. I ett läge där sjukvården inte har ytterligare resurser kan samhället rimligen inte tvinga vederbörande kvar på plågens bädd mot hennes vilja. Ett sådant förfarande kan inte rimma med grundlagens anda i RF kap 2:3.

De rättsfall av detta slag som på senare tid uppmärksammats i pressen gör en lagstiftning om dödshjälp angelägen. När ett i lagen föreskrivet sexårigt fängelsestraff plöstitligt förvandlas till villkorlig dom, äventyras rättskänslan och frestar till att ta lagen i egna händer.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen begär att regeringen utreder möjligheterna och villkoren för eutanasi inom sjukvården.

Stockholm den 17 januari 1989

13

Sten Andersson
i Malmö (m)

